

Program preorientacji zawodowej w przedszkolu

*„Dzieciństwo wskazuje, jaki będzie człowiek,
podobnie jak poranek ukazuje, jaki będzie dzień”
Milton*

Poradnictwo jest potrzebne każdemu z nas we wszystkich obszarach naszej aktywności. Pomaga rozwiązywać pojawiające się problemy, wspiera rozwój. Przygotowuje jednostkę do aktywnego życia przez wykrywanie i korygowanie braków rozwojowych, rozwijanie zdolności, rozbudzanie nowych zainteresowań i dążeń.

Obecne przedszkolaki będą dorastały w zupełnie innym świecie niż my. Zapewne przydadzą im się umiejętności, których nie zapewnia tradycyjny system edukacji. Edukacja przedszkolna jest pierwszym etapem kształcenia. Obejmuje dzieci od trzeciego do szóstego roku życia. Dzieci w wieku 6 lat realizują obowiązek przygotowania do szkoły. Działalność edukacyjna w przedszkolu ma na celu rozwój dziecka oraz jego możliwości uczenia się. Dziecko poszerza zakres doświadczeń oraz nabywa określoną wiedzę i umiejętności, które wyposażają je w coraz większą autonomię, aby móc podejmować trudne wyzwania, jakie proponuje życie codzienne.

Na tym etapie edukacji dziecko gromadzi i wzbogaca wiedzę o pracy zawodowej. Jakimi właściwościami charakteryzuje się obraz świata zawodowego objęty poznawczymi eksploracjami dziecka przedszkolnego? Orientacja przedszkolaka w odniesieniu do rzeczywistości zawodowej obejmuje krąg tego, co bliskie, konkretne, namacalne, bezpośrednio obserwowalne. Jego wiedza o świecie pracy jest uproszczona i zniekształcona, powstała na podstawie informacji konkretnych. Dziecko potrafi rozpoznać i wskazać atrybuty pracy tych kategorii zawodowych, z którymi zetknęło je bezpośrednio doświadczenie, czyli zawody usługowe, np. lekarz, pielęgniarka, nauczyciel, sprzedawca, ksiądz, policjant. Dla dziecka przedszkolnego szerszy świat zawodowy dotąd nie istniał. Nie zawsze ma ono możliwość poznania pracy swoich najbliższych zatrudnionych w instytucjach zamkniętych.

Dziecko w wieku przedszkolnym odgrywa rolę dorosłych, i te kojarzone z obowiązkami zawodowymi, w zabawach tematycznych, które mają istotny wpływ na preferencje zawodowe w okresie dzieciństwa. Nie jest to realistyczny wybór. Dziecko nie bierze pod uwagę własnych zdolności i możliwości, nie rozumie perspektywy czasowej, do jakiej odnoszą się wybory zawodowe, a jego informacje o funkcjonowaniu świata pracy pozostają niepełne. Wiedza dziecka o świecie pracy, wstępne preferencje utrwalone w toku rozwoju dziecka, mogą wpływać na wybór

¹ Sluchaczka podyplomowych studiów „Szkolny Doradca Zawodu” w Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu.

dalszej drogi życiowe jednostki i stanowić podstawę poszukiwań kariery zawodowej.

Warto, więc rozwijać perspektywę poznawczą dziecka i stymulować jego zawodowe doświadczenia.

Do edukacji przedszkolnej należy wprowadzić elementy wiedzy o współczesnym świecie pracy i funkcjonujących w nim zależnościach, a póki, co, przedstawiony Program „Preorientacja zawodowa w przedszkolu” wkroczy wraz z dzieckiem w świat nowoczesnej technologii, uświadomi dziecku sens i znaczenie ludzkiej pracy, pomoże w kształtowaniu samoświadomości zawodowej i przekazuje wiedzę o psychofizycznych wymogach stawianych przedstawicielom określonych profesji.

Cele programu

Program ma następujące cele:

- 1) Wprowadzenie elementów wiedzy o współczesnym świecie pracy i funkcjonujących w nim zależnościach.
- 2) Wprowadzenie w świat nowoczesnej technologii.
- 3) Uświadomienie sensu i znaczenia ludzkiej pracy.
- 4) Kształtowanie samoświadomości zawodowej.
- 5) Przekazywanie wiedzy o psychofizycznych wymogach stawianych przedstawicielom określonych profesji.

Treści programowe

- Poznanie zawodów osadzonych w środowisku bliskim i dostępnym bezpośrednio doświadczeniu.
- Poznanie zawodów w sferze życia publicznego.
- Poznanie zawodów w środowisku przemysłowym z atrybutami współczesności, typu nowoczesne technologie, technika informatyczna.
- Poznanie zawodów w sferze ekonomicznej i organizacji gospodarki.
- Rozwijanie zdolności manualnych.
- Wyrabianie nawyku systematyczności i obowiązkowości w pracy.
- Zachęcanie do współpracy w zespole.
- Kształtowanie postaw przedsiębiorczych:
 - kreatywność,
 - kontaktowość społeczna,
 - umiejętność pracy zespołowej,
 - umiejętność analizowania i pozyskiwania potrzebnej informacji.
- Wprowadzenie pojęć zawód, kariera zawodowa, orientacja zawodowa.

Formy pracy

- Zabawa
- Zabawa tematyczna
- Manipulacja
- Bezpośrednia eksploracja świata i otoczenia
- Zadania
- Aktywne formy dydaktyczne

Wskazówki metodyczne

Zabawa – podstawowa forma pracy w trakcie, której dziecko uczy się, jak stać się osobą społeczną.

Zabawa tematyczna – dziecko odgrywa role dorosłych, kojarzone także z określonymi obowiązkami. Zabawy dziecięce, przynoszące przyjemność wynikającą z „bycia dorosłym” i aprobatę otoczenia, mają istotny wpływ na preferencje zawodowe w dzieciństwie.

Zadanie – zabawa na polecenie. Ścisłe instrukcje nauczyciela i wykonywanie poleceń podawanych dziecku.